
Les i dette nummeret

LES MER OM

Seksualopplyser og mektig helsedirektør

Karl Evangs innsats for allmenn seksualopplysning i mellomkrigstiden er godt dokumentert. Også etter krigen var han sterkt engasjert i saken som helsedirektør med stor faglig og politisk innflytelse. Evang mente at seksualundervisning i skolen var viktig for å fremme et sunt seksualliv.

Historien om seksuelle minoriteter er også en fortelling om kamp mot sykeliggjøring og for tilgang til helsetjenester, skriver Ketil Slagstad. Kjønnsbegrepet i medisinen har blitt til i legers møte med personer hvis kropp eller identiteter ikke lot seg innordne i tokjønnsrammen, sier han.

Leder: Når medisinen møter minoriteter

Fra andre tidsskrifter: Hva er egentlig kjønn?

Medisinsk historie: Frigjøring gjennom vitenskap – Karl Evang som seksualopplyser

Tidligere i Tidsskriftet: Åpne skapdører

Stadig flere blir operert for katarakt

Katarakt er svært vanlig, og forekomsten øker med alderen. Tilstanden behandles kirurgisk, vanligvis ved at linsen knuses med ultralyd og fjernes i mindre biter før en kunstig intraokulær linse implanteres i den opprinnelige linsekapselen.

I perioden 2010–19 økte antall kataraktoperasjoner i Norge fra rundt 7 500 til over 9 000 per million innbyggere, dvs. en økning på 21 %. De fleste opererte var over 60 år, og andelen som ble operert i denne aldersgruppen, var tilnærmet stabil. Flere kvinner enn menn ble operert for katarakt.

Originalartikkel: Kataraktkirurgi i Norge 2010–19

Brukere av ulovlige rusmidler unnlater å søke helsehjelp

Mange brukere av ulovlige rusmidler unnlater å fortelle om denne bruken til helse- og sosialpersonell, og noen unnlater eller utsetter å søke hjelp. Noen av dem som fortalte om sin illegale rusmiddelbruk, mente at dette hadde hatt negative konsekvenser for dem selv. Noen hadde unnlatt å tilkalle ambulanse ved akutte rusrelaterte situasjoner.

Dette kommer frem i en surveyundersøkelse på nettstedet rusopplysningen.no med nesten 2 500 respondenter. Slike nettsteder kan være en nyttig kontaktflate mot grupper som ellers er vanskelig å nå.

Leder: Fra straff til hjelp?

Originalartikkel: Hjelpesøkende atferd blant brukere av illegale rusmidler

Publisert: 7. juni 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.09.03

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.